

Peter Larsen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Niels Eriksen, ikke kan være til stede, skal jeg gøre nogle bemærkninger om det foreliggende lovforslag, der i sig selv ikke giver anledning til at sige meget. Det drejer sig jo om en ajourføring af lånesatserne, en ajourføring i takt med de prisstigninger, der har fundet sted, samt om mulighed for at optage et lån ekstra på 2 000 kr. til installation af centralvarme, bad o. lign., altså en ændring på linje med det lovforslag, vi behandlede i går, om udlån til statshusmandsbrug. Vi synes, det er rimeligt, at man også på dette område, når man påbegynder et nyt byggeri, søger at gennemføre disse bekvemmelighedsforanstaltninger. Der er ingen tvivl om, at det vil være en økonomisk fordel, om man kan lave det samtidig med opførelsen.

Derimod kan jeg ikke erklære mig helt enig i de betragtninger, det ærede medlem hr. Bladt gjorde gældende om udvidelse af den beløbsramme, som i år er den samme som sidste år, og jeg synes også, at der i de betragtninger, det ærede medlem gjorde gældende, lå noget, som talte i modsat retning, nemlig den ændring, der sker ude i landkommunerne, hvor man mere og mere søger over i andre erhverv. Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at fremkomme med nogle videregående bemærkninger i relation til hele spørgsmålet om lovgivningen vedrørende disse arbejderboliger på landet, og jeg gør det, fordi disse spørgsmål jo ikke ligger til behandling i en kommission. Jeg er vel vidende om, at de har været drøftet i kommissionen af 1957, men jeg synes alligevel, der i mellemtiden er sket adskillige ting, som taler for, at vi prøver på at tænke i lidt andre baner også på det foreliggende område. Jeg tænker på spørgsmålet om finansieringen af dette byggeri, og jeg synes navnlig, det er aktuelt, når vi står over for en forhøjelse af de lånesatser, der her er tale om.

Forinden vil jeg dog gerne gøre den bemærkning, at denne lovgivning hidtil har virket på en overmåde fortrinlig måde, således at der via denne lov er bygget en række gode og billige huse, som har været til overordentlig stor gavn for de medborgere ude i landkommunerne, som har

haft svært ved at skaffe sig egen bolig. Her er vi imidlertid inde i en udvikling, hvor de økonomiske forudsætninger har ændret sig. Jeg kan også pege på, at som følge af nedlægnings og sammenlægning af en række små brug er der blevet frigjort en række boliger, som uden tvivl vil kunne dække en del af det behov, der er for boliger til landbrugets medarbejdere, og at dette finder sted samtidig med, at landbruget i al almindelighed affolkes, netop fordi man, som det ærede medlem hr. Bladt sagde, går over til andre erhverv. Vi har i adskillige tilfælde oplevet, at landarbejdere ikke har holdt af at bo i de ældre huse og netop har søgt disse lån, fordi man for en relativt ringe egenbetaling kunne få ny bolig. Når nu lånesatserne, som lovforslaget tilsigter, udvides, vil der opstå en større skævhed end den, vi kender i øjeblikket, idet de, der bor og fortsat er henvist til at bo i de gamle huse, er betydelig ringere stillet både økonomisk og på anden måde end dem, der får de nye huse. Samtidig har der været en vis tendens til — og det gælder måske navnlig i de landkommuner, som ligger i umiddelbar nærhed af stationsbyer eller købstæder — at skifte erhverv, når man har fået en bolig efter denne lov.

Selv om det ikke er helt i overensstemmelse med lovens ånd og ord, har det alligevel fundet sted i en række tilfælde, og derved opnår de pågældende en fortrinstillig fremfor dem, som har samme arbejde uden for landbrugserhvervet, men ikke kan gøre brug af denne lovgivning. Derfor mener jeg vi må have lov til at undersøge dette problem lidt nærmere.

Jeg er klar over, at der til denne lovgivning er knyttet en række særlige erhvervsmæssige og sociale problemer, som vi ikke må tabe af syne, men alligevel mener jeg, der er grund til at overveje at ændre reglerne for finansieringen af disse boliger. Se, jeg er klar over, at det måske kan volde nogen vanskelighed at finde den rigtige indplacering af lånene, og jeg vil gerne her fremhæve, at venstre sidste år var medforlagsstiller til en skitsering af et andet finansieringsgrundlag. Jeg skal ikke kunne sige, om vi med vort forslag havde fundet de vises sten, og skal heller ikke i dag komme ind på størrelsen af det beløb, der ifølge